

**ЕТИЧЕН КОДЕКС**  
**на**  
**ПМГ „Проф. Емануил Иванов“**

**Глава първа. Общи разпоредби**

**Раздел I. Основни положения**

**Чл. 1.** (1) Настоящият Етичен кодекс определя етичните и морални норми като конкретизира стандартите на поведение на участниците в образователния процес – ученици, учители, директори и другите педагогически специалисти, както и родителите и непдагогическия персонал в ПМГ „Проф. Емануил Иванов“.

(2) Етичният кодекс има за цел да повиши общественото доверие в професионализма на работещите в ПМГ „Проф. Емануил Иванов“, както и да издигне престижа и да укрепи авторитета на институцията.

(3) Участниците в институцията следва да спазват изискванията за законност, коректност, безпристрастност, отговорност в контактите помежду си и с всички институции в страната. Да спазват установените от институцията морални принципи и да не накърняват доброто име на институцията и участниците в образователния процес.

(4) Всички педагогически специалисти и непдагогическият персонал са длъжни да спазват безусловно законите на Република България както в контактите с родители и ученици, така и с институциите в страната в лични и служебни взаимоотношения.

(5) Етичният кодекс на институцията е създаден на основание разпоредбата на чл. 175, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО). Редът за създаването му е определен в правилника за дейността на институцията, в съответствие с изискванията на ЗПУО.

**Раздел II**

**Основни принципи**

**Чл. 2.** (1) Настоящият Етичен кодекс е подчинен на общите принципи в системата на предучилищното и училищното образование:

1. Единна държавна образователна политика за осигуряване правото на предучилищно и училищно образование.
2. Ориентираност към интереса и към мотивацията на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности.
3. Равен достъп до качествено образование и приобщаване на всеки ученик.
4. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование.
5. Хуманизъм, толерантност и уважение към хората с увреждания, етническата, националната, културната, езиковата и религиозна идентичност на всички участници в образователния процес.
6. Дейностите на работещите се осъществяват при спазване принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, отговорност и отчетност.

(2) Учениците участват в училищния живот и в организационното развитие на училището чрез формите на ученическо самоуправление, дават мнения и предложения за училищните дейности.

(3) Родителите, като трета страна в образователния процес, подпомагат образователната институция, като инициират и осъществяват дейности чрез училищното настоятелство и обществения съвет.

## **Глава втора. Права и задължения на участниците в образователния процес**

**Раздел I. Отговорности на участниците в образователния процес** Чл. 3. (1) Всички участници в институцията ПМГ „Проф.Емануил Иванов“ са длъжни да:

1. спазват принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, компетентност, политическа неутралност, зачитане на правата на личността, отговорност и взаимно уважение;
2. съдействат за провеждането на държавната политика, основаваща се на принципите на правовата държава;
3. осъществяват действия, предлагат и вземат решения, водещи до елиминиране на произвола и укрепване на доверието в институцията;
4. извършват дейността си компетентно, обективно и добросъвестно и да се стремят към непрекъснато подобряване на работата си;
5. не накърняват престижа на ПМГ „Проф.Емануил Иванов“.
6. изпълняват задълженията си безпристрастно и непредубедено, като създават условия за равнопоставеност.

(2) Не се допуска отправянето на обидни квалификации и дискриминационно отношение между служителите в институцията.

(3) Педагогическите специалисти, непедагогическият персонал и учениците следва да изглеждат по начин, подходящ за средата, в която работят и се обучават, като облеклото бъде съобразено с общоприетите норми на представителност и да съответства на репутацията на институцията.

**Чл. 4. (1)** Педагогическите специалисти имат задълженията да:

1. опазват живота и здравето на учениците по време на образователния процес и на други дейности, организирани от институцията;
2. зачитат правата и достойнството на учениците и другите участници в училищното образование;
3. сътрудничат и партнират със заинтересованите страни;
4. се съобразяват със специфичната уязвимост на всеки ученик;
5. подкрепят и стимулират правото на ученика на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес, стига те да не накърняват доброто име и достойнството на другите в образователната общност;
6. осигуряват на учениците със специални образователни потребности равни възможности за достъп до образование и адекватни грижи;
7. не осъществяват действия, които не зачитат достойнството на ученика или са опасни и вредни за физическото и емоционално му здраве и развитие;
8. не осъществяват действия, които дискриминират по някакъв начин учениците на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите;
9. насочват своите действия към превенция на тормоза и насилието между учениците – физическо, психическо, сексуално, вербално, емоционално като при съмнение за

осъществено насилие над дете, предприемат мерки, спазвайки стриктно установения в правилника на институцията и в закона ред.

(2) Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете/ученик, да окажат пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрилата му.

(3) Когато му станат известни действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на ученик, имат моралната и законова отговорност да информират органите по закрила на детето и ръководството на институцията.

**Чл. 5. (1)** Учениците имат задълженията да:

1. се отнасят с уважение към доброто име на институцията и допринасят за развитието на добрите традиции;
2. зачитат правата, честта и достойнството на другите, както и неприкосновеност на вещите им и личното им пространство;
3. не прилагат физическо и психическо насилие;
4. се явяват в училището с облекло и във вид съгласно изискванията на училищния правилник;
5. спазват правилата за поведение в групата/класа и на институцията;
6. спазват правилника за дейността на институцията;
7. не възпрепятстват със своето поведение и постъпки нормалното протичане на учебните часове;
8. уважават педагогическите специалисти и непедagogическия персонал;
9. зачитат друга раса, вяра, националност, убеждения, пол, социален статус, както и свободно да изразяват мнение;
10. участват в проекти и програми, предложени от училището;
11. дават мнения и предложения за училищните дейности.

**Чл. 6. (1)** Родителите имат следните задължения:

1. да осигуряват редовното присъствие на ученика в институцията;
2. да уведомяват своевременно класния ръководител в случаите на отсъствие на ученика;
3. да се осведомяват редовно за своите деца относно приобщаването им в училищната среда, успеха и развитието им в образованието и спазването на училищните правила;
4. да спазват правилника за дейността на институцията и да съдействат за спазването му от страна на ученика;
5. да участват в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот;
6. да участват в родителските срещи;
7. да се явяват в институцията след покана от учител, директор или друг педагогически специалист в подходящо за двете страни време;
8. да присъстват и да бъдат изслушвани, когато се решават въпроси, които засягат права и интереси на ученика;
9. да съдействат за изграждане и утвърждаване на авторитета и доброто име на институцията;
10. да оказват почит и уважение на педагогическите специалисти в институцията.

**Чл. 7** (1) Работещите в институцията педагогически и непедагогически специалисти имат задълженията да:

1. се отнасят любезно, възпитано и с уважение към всеки;
2. зачитат правата и достойнството на личността и не допускат прояви на дискриминация;
3. изпълняват задълженията си безпристрастно и не допускат всякакви форми на злоупотреба със служебни правомощия, като: отправяне на заплахи, оказване на психологически натиск или физическо насилие.

## **Раздел II**

### **Професионално поведение**

**Чл. 8.** (1) Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал подпомагат ръководството на ПМГ „Проф. Емануил Иванов“ с висок професионализъм, безпристрастност и активност при разработване и провеждане на политиката на институцията, както и при изпълнението на взетите решения и осъществяване правомощията на неговите ръководители.

(2) Работещите в институцията, при изпълнение на служебните си задължения следват поведение, което създава увереност у ръководителите, чиято дейност подпомагат, че могат да им се доверяват и да разчитат на тях.

(3) Работещите в институцията, изпълняват задълженията си честно и безпристрастно, като не допускат личните пристрастия да им влияят.

(4) В отношенията с колегите си проявяват уважение, коректност и толерантност, като не допускат поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност.

(5) Уважават мнението на колегите си и се съобразяват с правото им на личен живот.

(6) Не допускат отправянето на обидни квалификации и дискриминационно отношение между служителите в институцията.

(7) Служителите се стремят да предотвратят конфликтни ситуации помежду си. Недопустимо е възникването на конфликт между служители на институцията в присъствието на трети, външни за организацията лица.

**Чл. 9.** (1) В отношенията си с колегите педагогическите специалисти проявяват коректност и не допускат поведение, накърняващо достойнството на отделната личност, като:

1. зачитат изразеното мнение и не допускат язвителни коментари;
2. изграждат и поддържат отношения на сътрудничество, уважение и търпимост;
3. с действията си укрепват авторитета на институцията и не допускат уронване на престижа на институцията;
4. носят отговорност за личното си поведение и спазват добрия тон;
5. подкрепят семействата при възпитанието на децата;
6. не използват методи, уронващи достойнството на ученика;
7. не предлагат услуги, за които не притежават компетенции, квалификация и правоспособност;
8. не използват за лична облага служебното си положение.

### **Раздел III**

#### **Конфликт на интереси**

**Чл. 10.** Работещите в ПМГ „Проф. Емануил Иванов“ не допускат да бъдат поставяни във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, както и да искат и да приемат подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлияят на изпълнението на служебните задължения, на решенията или да нарушат професионалния подход по определени въпроси.

**Чл. 11.** Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал придобиват и управляват имуществото си по начин, който да не създава съмнение за злоупотреба със служебното му положение.

**Чл. 12.** Работещите в ПМГ „Проф. Емануил Иванов“ не може да:

1. използват служебното си положение за осъществяване на свои лични или на семейството си интереси;
2. участват в каквито и да е сделки, които са несъвместими с длъжността, която заемат.

**Чл. 13.** (1) Педагогическите специалисти не може да извършват срещу заплащане обучение или подкрепа на ученици, с които работят в институцията, ако това заплащане е от името и за сметка на учениците, включително със средства от училищното настоятелство.

(2) Педагогическите специалисти нямат право да участват при изготвяне и оценяване на изпитни материали и да извършват проверка и оценка на изпитни работи, ако са подготвяли ученици за явяването им на съответния изпит срещу заплащане, ако това заплащане е от името и за сметка на учениците.

(3) Педагогическите специалисти подават декларация, че не са подготвяли ученици за явяването им на съответния изпит срещу заплащане от тях или от родителите им.

(4) В едномесечен срок от началото на всяка учебна година педагогическите специалисти подават пред работодателя си писмена декларация относно обстоятелството дали срещу заплащане от името и за сметка на учениците през предходната учебна година са извършвали обучение или подкрепа по смисъла на ал. 1.

### **Раздел IV**

#### **Условия и ред за докладване на нарушения, предприемане на мерки за предотвратяване, санкции**

**Чл. 14.** (1) Под нарушения на настоящия Етичен кодекс се разбира неспазване на описаните задължения на членовете на институцията.

(2) Информация за допуснати нарушения се събира чрез:

1. доклади от педагогическите специалисти или непедагогическия персонал;
2. постъпили жалби или сигнали от родители, граждани, институции.

(3) Постъпилата писмена информация се регистрира в дневника за входяща кореспонденция на институцията.

### **Раздел V**

## **Взаимодействие със заинтересованите страни**

**Чл. 15.** (1) Във взаимоотношенията си с Министерството на образованието и науката и на Регионалното управление на образованието, представителите на ПМГ „Проф. Емануил Иванов“ изпълняват точно, добросъвестно и в срок поставените задачи.

(2) С действията си не уронват престижа на Министерството на образованието и науката и на съответното регионално управление на образованието, а допринасят за увеличаване на доверието в него.

(3) Стриктно изпълняват предписанията, получени от Регионалното управление на образованието.

(4) Поддържат добри взаимоотношения с представителите на съответното регионално управление на образованието.

(5) Осъществяват редовни срещи с представителите на общинската администрация и на бизнеса и допринасят за поддържане на добри контакти с тях. (6) Оказват съдействие за популяризиране на добри практики, осъществени с представители на бизнеса

(7) Поддържат контакти с представителите на медиите за отразяване на добрите постижения на ПМГ „Проф. Емануил Иванов“ с цел укрепване на авторитета на институцията.

## **Раздел VI**

### **Комисия по етика**

**Чл. 16.** (1) Регистрираните сигнали се разглеждат от Комисията по етика в ПМГ „Проф. Емануил Иванов“.

(2) Съставът на комисията по етика и функциите ѝ се обсъждат на заседание на педагогическия съвет и се определят със заповед на директора на институцията.

(3) Комисията приема правила за дейността си и запознава с тях директора на институцията.

(4) Комисията разглежда постъпилите сигнали, свързани със спазването на този Кодекс, на свои заседания в едноседмичен срок.

(5) За всяко заседание се изготвя протокол, в който се вписва и становището на Комисията.

(6) С изготвения протокол се запознава директорът за предприемане на мерки и действия по компетентност.

(7) За предприетите мерки и санкции се уведомява лицето, подало сигнала.

## **Раздел VII**

### **Мерки по прилагане**

**Чл. 17.** (1) Етичният кодекс на институцията подлежи на задължително спазване от всички участници в институцията, независимо от заеманата длъжност и ниво в служебната йерархия.

(2) Всяко нарушение на установените с този Етичен кодекс правила се разглежда като основание за търсене и реализиране на дисциплинарна отговорност, съгласно разпоредбите на Кодекса на труда и Закона за предучилищно и училищно образование.

**Чл. 18.** (1) Този кодекс се довежда до знанието на всички участници в институцията, като се поставя на видно място в институцията и се публикува на интернет страницата ѝ.

(2) Всеки новоназначен служител се запознава с настоящия кодекс от прекия му ръководител при встъпване в длъжност/постъпване на работа.

### **Преходни и заключителни разпоредби**

**§ 1.** (1) Запознаването с разпоредбите на Етичния кодекс на институцията, се извършва в 7-дневен срок от утвърждаването му. (2) В случай на отсъствие на служител, същият е длъжен да се запознае с настоящия кодекс след завръщането си на работа.

**§ 2.** При първоначално встъпване в длъжност, непосредственият ръководител е длъжен да запознае служителя с разпоредбите на този кодекс в 7-дневен срок от постъпване на работа.

**§ 3.** Настоящият Етичен кодекс влиза в сила от датата на утвърждаването му. **§ 4.** Етичният кодекс е съгласуван с Обществения съвет към институцията, приет с решение на ПС и е утвърден със заповед на директора на ПМГ „Проф. Емануил Иванов“.

### **Алгоритъм при нарушаване на етичните и моралните норми на поведение на участниците в образователно- възпитателния процес – ученици, учители, директори и други педагогически и непедагогически специалисти в училище**

1. Алгоритъм при подаден сигнал за нарушаване на етичните и морални норми от името на представител на педагогическия или непедагогическия персонал на институцията:

При постъпване на докладна записка за нарушение на етичните и моралните норми на поведение, Комисията се събира в тридневен срок от датата на постъпването и разглежда случая. Комисията изслушва страните, излиза с писмено становище и дава обратна връзка. Ако събитието е със сериозна степен на изразеност и рецидивира, Комисията информира в писмен вид Директора на училището. Ако Директорът е страна по случая, Комисията информира в писмен вид РУО. Необходимо е Комисията да получи обратна връзка за резултатите по случая в писмен вид относно предприетите санкции.

2. Алгоритъм при нарушаване на етичните и морални норми на поведение на участниците в образователно-възпитателния процес, подаден от името на ученици и/или родители:

При устанавяване на нарушение на етичните и морални норми на поведение, което го засяга или му е направило впечатление, ученикът и/или родителят трябва да спази/спазят следния ред:

2.1. Първо да сигнализира на класния ръководител (освен в случая, когато класният ръководител не е страна в казуса); ако класният ръководител е страна в казуса, сигналът се подава до психолога на институцията.

2.2. Класният ръководител (психологът) изяснява казуса.

2.3. Ако след разговор между класния ръководител и страните в казуса не се стигне до решение и/или нарушението рецидивира, класният ръководител (психологът) подава докладна записка до Етичната комисия.

2.4. Ако събитието е със сериозна степен на изразеност и рецидивира след обсъждането и изслушването на казуса в Етичната комисия се подава доклад до директора на образователната институция, освен ако той не е страна в казуса. Ако директорът е страна по случая, Комисията информира в писмен вид РУО. Необходимо е Комисията да получи обратна връзка за резултатите по случая в писмен вид относно предприетите санкции.

**ОБЩОУЧИЛИЩНИ ПРАВИЛА ПРЕДЛОЖЕНИ ОТ УЧЕНИЧЕСКАТА ОБЩНОСТ,  
Гласувани и приети с Решение на ПС - т. 5 от 07.07.2022 г.**

1. Толерантни сме един към друг
2. Мотивираме се взаимно
3. Изразяваме свободно мнението си и не се игнорираме
4. Не се нагрубяваме и не правим подигравателни коментари
5. Пазим чисти класните стаи
6. Не закъсняваме за час
7. Отнасяме се с уважение един към друг
8. Не взимаме неща без позволение на собственика им
9. Не създаваме излишно напрежение помежду си
10. Разнообразяване на учебния материал, без това да предизвиква анархия в класната стая
11. Стремим се към изграждане на доверителни взаимоотношения в общността
13. Поемаме отговорност за грешките си

**ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ЦЕННОСТИТЕ**

1. Акции за почистване на училището
2. Заличаване на нецензурните надписи в територията на училището
3. Участие в общи проекти между ученици, които не общуват помежду си
4. Въвеждане на дежурство – отговорник г-жа Кристина Цекова
5. Периодична обратна връзка за неприемливо поведение, която се дава на Етичната комисия